

APROBAT

prin decizia Senatului Universității de Stat
„Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
proces verbal nr. 04 din 23 decembrie 2015

REGULAMENTUL
de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master este elaborat și aprobat în temeiul art. 90 din Codul educației al Republicii Moldova (Legea nr. 152 din 17 iulie 2014), art. 79 al Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464 din 28 iulie 2015, și stabilește regulile generale privind organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master în Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul.

2. În ciclul II de studii superioare de master se oferă:

- a) programe de aprofundare, care asigură dezvoltarea competențelor într-o specialitate din domeniul studiat la ciclul I;
- b) programe interdisciplinare care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională;
- c) programe complementare, care suplimentează competențele obținute în cadrul studiilor superioare de licență, în vederea extinderii ariei de inserție profesională în câmpul muncii.

3. Conform tipurilor de programe indicate în punctul 2, orientarea studiilor superioare de master poate fi:

- a) *master științific*, în scopul aprofundării într-un domeniu științific și care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală;
- b) *master de profesionalizare*, în scopul formării/consolidării competențelor profesionale într-un domeniu specializat și care poate constitui o bază pentru cariera profesională.

4. Programele de studii superioare de master se stabilesc în limitele capacității maxime de înmatriculare în urma autorizării de funcționare provizorie sau acreditare, pentru domeniile generale de studiu, conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților, aprobat de Guvern, la propunerea Ministerului Educației.

5. Programele de studii superioare de master trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică în corespundere cu specificul programului de studii urmat. Rezultatele cercetării științifice realizate pot fi valorificate de student prin articole în reviste de specialitate, precum și la elaborarea tezei/proiectului de master.

6. Stabilirea și organizarea programelor de studii superioare de master ține de competența Universității și se aprobă de Senat, în condițiile legii.

II. Inițierea și organizarea programelor de studii superioare de master

7. În Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul (în continuare *USC, Universitatea*) studiile superioare de master se organizează la programele de licență acreditate din același domeniu general de studiu.
8. Pentru oferirea de programe de studii superioare de master, USC, în cazul când nu deține acreditare pentru un alt program de master în același domeniu general de studiu, se supune obligatoriu procesului de evaluare externă a programului respectiv, în vederea autorizării de funcționare provizorie, în baza metodologiilor elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, înainte de a începe programul respectiv.
9. USC nu poate obține autorizare de funcționare provizorie sau acreditare pentru programele de studii superioare de master (ciclul II), dacă nu sunt acreditate programele de studii superioare de licență (ciclul I) din același domeniu de formare profesională.
10. În cazul când a primit acreditare pentru un program de studii de master într-un domeniu, Universitatea este în drept să organizeze oricare alt program de studii de master în același domeniu, după aprobarea respectivului program de către Senat.
11. În funcție de categoria Universității și ierarhia programelor de studii superioare de master se determină:
  - a) numărul de locuri cu finanțare de la bugetul de stat acordate instituției de învățământ superior pentru ciclul II;
  - b) fondurile bugetare alocate instituției de învățământ superior pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică.
12. În cadrul USC - facultatea, departamentul /catedra la care se organizează programele de master sunt principalii responsabili de calitatea programelor respective.

III. Admiterea la studiile superioare de master

13. În USC admiterea la studiile superioare de master se organizează, pe bază de concurs, la programele de studii dintr-un domeniu general de studiu, la care cel puțin un program de master a fost acreditat, sau la programele de master autorizate provizoriu, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, prezentului Regulament și cu *Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a admiterii la ciclul II - studii superioare de master*.
14. În limita capacității maxime de înmatriculare, stabilite în urma acreditării sau autorizării provizorii a programelor respective, cetățenilor Republicii Moldova li se asigură accesul la studiile superioare de master:
  - a) pe locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în limitele stabilite anual de Guvern, pe domenii generale de studiu;
  - b) pe locuri cu taxă de studii achitată de persoane fizice sau juridice;
  - c) pe locuri cu finanțare mixtă.
15. La concursul de admitere în ciclul II de studii superioare de master pot participa deținătorii diplomei de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

16. La studiile superioare de master pot fi admiși cetățenii străini și apatrizii, care dețin diplomă de studii superioare de licență sau un act echivalent de studii superioare, în baza acordurilor interstatale, precum și a contractelor individuale de studii.

17. Candidații au dreptul să se înscrie la concursul de admitere în ciclul II – studii superioare de master concomitent la mai multe programe de studii din diverse domenii generale de studiu, la una sau mai multe instituții de învățământ superior, dar vor fi înmatriculați la un singur program de master în cadrul unei singure instituții de învățământ superior, din cele pentru care au optat.

Persoana admisă la un program de studii superioare de master, în baza diplomei de studii superioare de licență sau unui act echivalent de studii superioare, însoțit de suplimentul la diplomă, are calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizare a studiilor superioare de master sau până la exmatriculare.

18. Planul de admitere la programele de studii superioare de master se stabilește de Senatul USC, în funcție de capacitatea de înmatriculare stabilită în urma acreditării sau autorizării provizorii a programelor respective.

19. Numărul de locuri pentru admiterea la un nou program de master, deschis în urma aprobării Senatului într-un domeniu general de studiu, în care Universitatea organizează deja un program de master acreditat, se stabilește prin redistribuirea capacității maxime de școlarizare a programului acreditat către programul nou creat, astfel încât USC să nu depășească limita capacității de școlarizare stabilite conform cadrului normativ în vigoare.

20. Propunerile Universității privind programele de studii și numărul de locuri pentru fiecare program se vor stabili prin consultare cu subdiviziunile coordonatoare respective ale acestora (facultăți, departamente, catedre) și, după caz, cu alte autorități, instituții, organizații, întreprinderi, alți parteneri interesați.

21. În cazul înscrierii în ciclul II de studii superioare la un program de studii diferit de domeniul de formare profesională absolvit la ciclul I de studii superioare, candidații urmează să acumuleze 30 de credite de studii transferabile la disciplinele fundamentale și de specialitate aferente programului de studii pentru care optează, ceea ce reprezintă minimul curricular inițial necesar.

22. Minimul curricular inițial necesar pentru continuarea studiilor superioare în ciclul II la alt domeniu de formare profesională poate fi acumulat parțial sau integral, prin transferarea creditelor acumulate la discipline relevante programului de master, obținute în perioada studiilor superioare de licență.

Metodologia de acumulare a minimului curricular se elaborează de către subdiviziunea coordonatoare a programului respectiv pentru fiecare domeniu general de studiu, se aprobă de Consiliul facultății care organizează programul de master respectiv și se publică pe pagina web a USC.

23. Organizarea concursului și metodologia de admitere la studii superioare de master, precum și metodologia de calculare a mediei generale de concurs, se stabilește prin *Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a admiterii la ciclul II - studii superioare de master*, în baza autonomiei universitare, și este aprobată prin decizia Senatului USC.

24. În USC admiterea în bază de contract cu achitarea taxei de studii se efectuează în conformitate cu aceleași criterii ca și admiterea la locurile cu finanțare bugetară.

25. Cetățenii Republicii Moldova pot beneficia o singură dată de dreptul de a realiza un program de master finanțat de la bugetul de stat.
26. Înmatricularea la studii superioare de master se face în ordinea descrescătoare a mediilor generale de concurs obținute de către candidați și în limitele numărului de locuri pentru care se organizează concursul. Media-limită de înmatriculare se stabilește prin *Regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a admiterii la ciclul II - studii superioare de master*. Universitatea este în drept să stabilească criterii suplimentare de selectare în cazul în care doi sau mai mulți candidați vor obține aceleași medii de concurs.
27. Validarea rezultatelor admiterii la studii superioare de master și înmatricularea candidaților care au promovat concursul se face prin ordinul rectorului USC.
28. Studenții înmatriculați la studii superioare de master la forma de învățământ cu frecvență pot obține, în condițiile legii, bursă de studiu.
29. Oferta educațională a Universității pentru studii superioare de master (programele de studii superioare de master, la care se va organiza admiterea, numărul de locuri oferite pentru fiecare categorie, limbile de predare, probele de concurs) se anunță public cu cel puțin 30 de zile înainte de demarării procesului de admitere.
30. Monitorizarea admiterii în învățământul superior se realizează de către Ministerul Educației.

IV. Organizarea studiilor superioare de master

31. Studiile superioare de master corespund unui număr de 90–120 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru. Tipul și conținutul programelor de master, precum și numărul de credite sunt stabilite de către instituțiile organizatoare.
32. Instituționalizarea creditelor de studii la master se va realiza în condițiile Sistemului Național de Credite de Studiu, de tipul Sistemului European de Credite Transferabile.
33. Data începerii anului universitar în ciclul II de studii superioare se stabilește de Senatul USC.
34. Perioada studiilor de master se va stabili în așa fel ca durata totală cumulată a studiilor la ciclul I, licență, și ciclul II, master, să fie de cel puțin 300 de credite de studii transferabile.
35. În ciclul II de studii superioare, activitățile didactice sunt susținute de cadre didactice cu titlu științific.
- Conducători de teză de master pot fi numai cadrele didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice.
36. Universitatea poate încadra în activitatea didactică pentru realizarea programelor de master, cu aprobarea Senatului USC, cercetători notorii din domeniu și practicieni consacrați și recunoscuți care, după caz:
- a) și-au confirmat excelența prin cel puțin 7 (șapte) publicații în reviste de specialitate naționale și internaționale și au participat, cu publicarea rezultatelor cercetărilor proprii, la minimum 5 (cinci) conferințe internaționale,
  - b) sunt autori a cel puțin 2 două monografii sau manuale recenzate de experți din domeniu (cu grad științific și/sau titlu științifico-didactic),
  - c) dețin gradul/rangul superior de funcționar public (în domeniul de specialitate a programului de master).

37. În cazul studiilor comune de master sau al unui program de master realizat în cotelă, vor fi stabiliți doi conducători de teză.

38. Programele comune de studii superioare de master reprezintă o formă de colaborare dintre USC cu una sau mai multe instituții de învățământ superior (de regulă-consorțiu) în care atât Universitatea, cât și partenerul/partenerii sunt responsabile în comun de:

- a) elaborarea și aprobarea programului de studii superioare de master;
- b) organizarea admiterii;
- c) supervizarea academică, conferirea calificării și asigurarea calității.

39. Un program comun de studii superioare de master presupune că:

- a) instituțiile membre ale consorțiului sunt autorizate provizoriu sau acreditate fiecare în parte;
- b) fiecare membru al consorțiului dispune de permisiunea autorităților naționale abilitate în acest scop pentru organizarea programului comun;
- c) studenții din fiecare instituție participantă la programul comun realizează o perioadă de studii în fiecare din instituțiile partenere;
- d) perioada de aflare a studenților la instituțiile sau organizațiile partenere ale instituției de învățământ superior constituie o parte substanțială a programului comun;
- e) perioadele de studii și examenele promovate la instituțiile partenere sunt recunoscute deplin și în mod automat de toți membrii consorțiului, în condițiile legii;
- f) cadrele științifico-didactice din instituțiile participante la consorțiu vor contribui în comun la realizarea programului de studiu.

40. Cotelă este un acord privind supervizarea/îndrumarea în comun a unui student al programului de master de către doi conducători științifici, dintre care cel puțin unul este din Republica Moldova. Acordul de cotelă se semnează între instituțiile care organizează programul de studii superioare în cotelă, studentul semnând contractul de studii cu ambele instituții.

41. Calificarea comună este acordată și diploma comună este eliberată în conformitate cu Acordul de parteneriat și având la bază cadrul normativ în vigoare. Diplomele și certificatele comune se perfectează în limbile de comunicare stabilite în cadrul parteneriatului și în limba engleză.

42. Studiile de master se desfășoară conform planului de învățământ aprobat de Senatul USC și elaborat în baza Planului-cadru pentru studii superioare, aprobat de Ministerul Educației, precum și în conformitate cu Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, și alte acte normative, instituționale și de nivel național, referitoare la procesul de învățământ și de asigurare a calității.

43. Planul de învățământ al programului de master cuprinde unități de curs/module, de studiu avansat și aprofundare în cadrul domeniului general de studiu, module de pregătire complementară necesare pentru plasarea în câmpul muncii, precum și module de cercetare științifică.

44. Planul de învățământ al programului de master cuprinde obligatoriu și componenta deprinderilor practice.

- a) Persoanele înscrise la studii superioare de master, fără experiență practică în domeniul în care realizează programul de master, imediat după absolvirea ciclului I de studii superioare, vor realiza un stagiu practic în volum de 10-15 credite de studii transferabile, în funcție de tipul programului de master.

- b) Persoanelor cu experiență practică dovedită, de cel puțin 1 an în domeniul în care realizează programul de master, și care își continuă activitatea de muncă în domeniul respectiv, li se va atribui numărul stabilit de credite, în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către catedra/departamentul de profil, în conformitate cu o metodologie aprobată de Consiliul facultății care organizează programul de master, publicată pe pagina web oficială a USC.
45. Studiile superioare de master se organizează în limba română și /sau, în limita posibilităților Universității, în una din limbile de circulație internațională.
46. Studiile superioare de master se pot organiza în următoarele forme de învățământ:
- a) cu frecvență;
  - b) cu frecvență redusă;
  - c) la distanță.
47. În domeniul general de studiu – psihologie și în domeniul de formare profesională – limbi moderne, studiile superioare de master se organizează numai prin învățământ cu frecvență.
48. În contextul autonomiei universitare, numărul de studenți pentru o grupă academică de master se stabilește de Senatul USC, în funcție de capacitatea de înmatriculare stabilită în urma acreditării sau autorizării provizorii a programelor respective.
49. Învățământul cu frecvență redusă sau la distanță se organizează doar la programele de master la care în USC este organizat învățământul cu frecvență.
50. Durata studiilor superioare de master la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță este mai mare cu un semestru de studii în comparație cu durata studiilor la învățământul cu frecvență.
51. Fiecare program de studii superioare de master se individualizează prin misiune și obiective, concretizate în competențe și cunoștințe profesionale generale și specifice de specialitate, finalități educaționale pe care le asigură absolvenților, acestea fiind definite în concordanță cu cerințele viitorilor angajatori, cerințele pieței și cu exigențele abordării în viitor a unui program de doctorat.
52. Conținutul programului de studii superioare de master este același pentru toate cele trei forme de învățământ. Planul de învățământ cuprinde atât discipline de cunoaștere avansată în cadrul programului de master, cât și module de pregătire complementară necesare pentru inserția absolventului de studii superioare de master pe piața muncii.
53. Corelarea ore – auditoriu și ore de activitate individuală de învățare se stabilește de către Universitate în funcție de tipul programului de master și specificul unității de curs/modulului, gradul de noutate și/sau complexitate și asigurarea didactico-metodică.
54. Pe parcursul studiilor superioare de master, studenții pot schimba forma de învățământ, oferită USC, în conformitate cu prevederile regulamentelor instituționale.
55. Studiile superioare de master la forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță se organizează numai în regim cu taxă. Numărul de locuri pentru studiile superioare de master în regim cu taxă se stabilesc de către Senatul USC, în baza legislației în vigoare și cu respectarea capacității maxime de școlarizare.

56. Studenții ciclului II – studii superioare de master, înmatriculați la studii cu finanțare bugetară și pe locuri cu taxă de studii, încheie cu Universitatea un contract de studii, care reglementează raporturile studentului cu instituția de învățământ superior sub aspect academic, financiar, social și alte aspecte specifice instituției de învățământ superior.

Contractul de studii prevede obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, taxa pentru întregul ciclu de studii, precum și alte reglementări conform legislației.

57. Un student poate întrerupe studiile superioare de master, în baza unor motive întemeiate, stabilite de regulamentele instituționale, pentru o perioadă de timp de cel mult un an de zile. Reluarea studiilor de către persoanele care au fost inițial înmatriculate cu finanțare de la bugetul de stat se va face doar prin contract, cu achitarea taxei de studii corespunzătoare studenților la contract din anul respectiv, cu excepția persoanelor care s-au aflat în mobilitate academică, concediu de boală, concediu de maternitate sau concediu pentru îngrijirea copilului.

58. Studenții exmatriculați de la studiile superioare de master, care au beneficiat de finanțare bugetară, au dreptul să se restabilească pentru continuarea studiilor doar prin contract, cu achitarea taxei de studii corespunzătoare studenților la contract din anul respectiv.

59. Evaluarea rezultatelor academice ale studenților care urmează programe de master se realizează în baza metodologiilor stabilite de fiecare instituție organizatoare, cu aplicarea sistemului de credite transferabile.

60. Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/ proiectului de master.

După susținerea publică, tezele/proiectele de master se publică pe pagina web oficială a USC.

61. Studenții ciclului II care realizează obiectivele programului de master și susțin cu succes teza/ proiectul de master primesc titlul de master în domeniul general de studiu respectiv, cu eliberarea Diplomei de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la Diplomă, redactat în limbile română și engleză.

62. Diploma de studii superioare de master atestă faptul că titularul a obținut competențe academice și/sau profesionale specifice, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.

63. În Diploma de master se va indica denumirea programului de master. În funcție de programul de master realizat, vor fi eliberate următoarele tipuri de diplome: **MS** – pentru programele de master științific și **MP** – pentru programele de master de profesionalizare.

V. Teza/proiectul de master

64. Teza/proiectul de master reprezintă o cercetare științifică, aprofundată/interdisciplinară/complementară în domeniul analizei problemelor teoretice și practice, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare în domeniul programului de master, cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de noutate și originalitate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.

65. Cerințele concrete pentru elaborarea tezei/proiectului de master se stabilesc de către catedra/departamentul de profil din USC, stipulate în *Regulamentul USC privind elaborarea tezei (proiectului) de licență și a tezei de master*.

66. Tema tezei/proiectului de master se stabilește de către studenți și conducătorii de teze, fiind aprobată de către catedra/departamentul de profil și consiliile facultăților, până la începutul anului II de studii. După aprobare, tematica tezelor /proiectelor de master se va plasa pe paginile web ale catedrelor/facultăților/Universității.

67. Studentul ciclului II poate solicita schimbarea temei tezei/proiectului de master, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea tezei/proiectului. Schimbarea temei se aprobă de către catedra/departamentul de profil, în cadrul aceluiași program de master în care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor. În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei de cercetare se face cu acordul ambelor instituții.

68. În cazul programelor comune de master, teza/proiectul de master se depune la instituția în care a fost înmatriculat studentul, cu avizul favorabil al instituției coorganizatoare a programului respectiv de studii. În cazul realizării unui program de master în cotelă, vor fi prezentate avizele ambilor conducători.

69. Elaborarea și prezentarea tezei/proiectului de master se pot face și într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor programului de studii superioare de master.

În situația în care teza/proiectul de master este scris într-o altă limbă decât română, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română.

70. Tezele/proiectele de master se susțin public, în fața comisiilor de evaluare stabilite prin ordinul rectorului USC. Comisiile de evaluare a tezelor de master sunt constituite din cel puțin cinci membri, inclusiv reprezentanți ai angajatorilor.

71. În calitate de președinte al comisiei de evaluare a tezei/proiectului de master pot fi desemnați specialiști în domeniul respectiv (profesori universitari, conferențieri universitari, cercetători științifici notorii), care nu activează în cadrul USC.

72. Aceași persoană poate fi numită președinte al unei comisii de evaluare a tezei/proiectului de master nu mai mult de doi ani consecutiv.

73. Orarul susținerii tezelor/proiectelor de master se va da publicității pe paginile web ale catedrelor/facultăților/Universității.

74. În procesul evaluării și susținerii, tezele/proiectele de master vor fi apreciate conform următoarelor criterii:

- a) actualitatea temei;
- b) calitatea fundamentării științifice;
- c) realizarea obiectivelor cercetării;
- d) calitatea/complexitatea studiului efectuat;
- e) relevanța practică a studiului efectuat;
- f) calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.);
- g) alte criterii stabilite de instituție.

Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de Senatul USC, de regulă, până la începutul perioadei de susținere a tezelor/proiectelor.

75. Nota finală la evaluarea tezei/proiectului se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către membrii comisiei pentru fiecare din criteriile prevăzute.

Rezultatele evaluării tezei /proiectului se exprimă prin note de la „10” la „1”, în conformitate cu sistemul național de notare, precum și scara de notare cu calificative

recomandate în Sistemul European de Credite Transferabile (A, B, C, D, E, FX, F), calificativul de promovare fiind stabilit de instituție în regulamentul instituțional.

76. Studenții ciclului II – studii superioare de master au dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei/proiectului de master exclusiv cu privire la procedură. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 de ore de la comunicarea /afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în termen de 48 de ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor/proiectelor de master.

77. În cazul în care studentul nu a susținut teza/proiectul de master în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii 3 (trei) ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție. Pentru a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea temei tezei/proiectului de master. Dacă și la a doua susținere a tezei/proiectului studentul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează un certificat de absolvire a programului de master și certificatul academic respectiv.

78. Prezentul Regulament se aplică și este obligatoriu începând cu anul universitar 2015-2016.

79. Diplomele de master obținute de absolvenții studiilor postuniversitare specializate, organizate în baza prevederilor anterioare Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464 din 28 iulie 2015, sunt echivalente cu cele obținute la finalizarea studiilor de master organizate în temeiul prezentului Regulament.